

หัวข้อวิทยานิพนธ์	การใช้อินเทอร์เน็ตกับการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนตาบอด
ชื่อผู้เขียน	ศรายุทธ จาตุพรพิทักษ์
อาจารย์ที่ปรึกษา	ศ. สุกัญญา สดขรรค์
สาขาวิชา	นิเทศศาสตรสาขาสนเทศ
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้อินเทอร์เน็ตกับการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนตาบอด” มีวัตถุประสงค์ของการศึกษาคือ

1. เพื่อศึกษาวัตถุประสงค์การเข้าถึงเทคโนโลยีอินเทอร์เน็ต และความคาดหวังของคนตาบอด
2. เพื่อศึกษาการมีปฏิสัมพันธ์ ขั้นตอน และวิธีการใช้อินเทอร์เน็ตของคนตาบอด
3. เพื่อศึกษาวิถีชีวิต ทัศนคติเกี่ยวกับสิทธิ และความเปลี่ยนแปลงของคนตาบอด ก่อน-หลังใช้อินเทอร์เน็ต
4. เพื่อศึกษาความแตกต่างของวิถีชีวิตคนตาบอดที่ใช้และไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ต

ผู้วิจัยได้ใช้วิธีการเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกตแบบมีส่วนร่วม และการวิเคราะห์จากวิดีโอ โดยมีกลุ่มตัวอย่างคือ คนตาบอดที่เคยใช้อินเทอร์เน็ตและคนตาบอดที่ไม่เคยใช้อินเทอร์เน็ตจาก 3 สถานที่หลักคือ 1. วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง 2. วิทยาลัยราชสุดา 3. สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย

จากการศึกษาพบว่า

คนตาบอดที่ใช้อินเทอร์เน็ตมีความคาดหวัง และวัตถุประสงค์หลักที่เป็นไปในทิศทางเดียวกันคือ ใช้อินเทอร์เน็ตในการค้นหาข้อมูลข่าวสารต่างๆเพื่อให้ตัวเองมีความรอบรู้เพิ่มมากขึ้น และใช้เพื่อความบันเทิง คลายเครียดทั้งในและนอกเวลาทำงาน

ขั้นตอนในการเรียนรู้การใช้อินเทอร์เน็ตของคนตาบอดสามารถแบ่งได้เป็น 3 ขั้นตอน คือ เรียนรู้การใช้เป็นพิมพ์ดีดทั้งไทย-อังกฤษ เรียนรู้การใช้เป็นคีย์บอร์ด ตลอดจนเรียนรู้การใช้

คำสั่งของโปรแกรมอ่านหน้าจอ และมีวิธีใช้อินเทอร์เน็ตแตกต่างกันไปแล้วแต่พื้นฐานการเรียนรู้ของแต่ละบุคคล

คนตาบอดยังคงต้องการสิทธิขั้นพื้นฐานที่พึงจะได้ เพื่ออำนวยความสะดวกในการดำรงชีวิต และหลังจากที่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตทำให้วิถีชีวิตเกี่ยวกับหน้าที่การงานเป็นไปในทางที่ดีขึ้น มีความมั่นคงในชีวิต ทำให้เกิดความสัมพันธ์ที่ดีขึ้นภายในครอบครัว ซึ่งแตกต่างจากคนตาบอดที่ไม่ได้ใช้อินเทอร์เน็ตที่ต้องทำงานเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ในแต่ละวันและไม่มีโอกาสในการทำความรู้จักกับสังคมกลุ่มใหม่อีกเลย

Thesis Title	The Usage of internet and the change in lifestyle of the blinds
Author	Sarayutr Jatupornpitak
Thesis Advisor	Prof. Sukanya Sudbantad
Department	Information Communication
Academic Year	2005

ABSTRACT

The purposes of this thesis are:

1. Objectives of access of Internet technology and expectation of the blind.
2. Interaction, procedures and Internet usage of the blind.
3. Lifestyle, attitudes toward right and changes of the blind before and after Internet usage.
4. Different lifestyle of the blind before and after Internet usage.

The researcher has used the methods of in-depth interviews, participating observation and video analysis. The sampling group consisted of the blind, who never and used to use Internet, from 3 institutes as follows: 1. Various Handicraft Vocational College of Nakhon Laung 2. Ratchasuda College and 3. Thailand Association of the Blind.

The research found that:

The blind using Internet had the same expectation and objectives, namely, to search information, enhance their knowledge, entertain and relax themselves from working.

The learning of Internet usage of the blind could be divided into 3 steps, that is, learning about typing Thai and English characters, using the keyboard and learning about program commands. In addition, the Internet usage of the blind was different based on learning background of each.

The blind still would like to gain the fundamental right to facilitate their life. Using Internet could not only make their life better and stable but it also enhanced the family relationship. On the other hand, the blind, who never used Internet, just only worked for their living but they did not have any opportunity to interact with other people.

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์เรื่อง “การใช้อินเทอร์เน็ตกับการปรับเปลี่ยนวิถีชีวิตของคนตาบอด” สำเร็จลงได้ด้วยดีเพราะพระคุณและความร่วมมือของหลายๆท่าน

ขอขอบพระคุณกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ทุกท่าน ที่ได้เสียสละเวลาอันมีค่ามาร่วมเป็นกรรมการสอบ และให้คำแนะนำจนผู้วิจัยประสบความสำเร็จในการศึกษาครั้งนี้ ซึ่งประกอบด้วย ผศ.ดร. อัสวิน เนตรโพธิ์แก้ว ผศ.ดร. กุลทิพย์ ศาสตรระจุ ผศ. ณรงค์ ขำวิจิตร และศ. สุกัญญา สุกบรรทัด อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ที่อดทน และเข้าใจผู้วิจัยจนทำวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จ

ขอขอบคุณท่านอาจารย์และนักศึกษา ที่วิทยาลัยสารพัดช่างนครหลวง ที่วิทยาลัยราชสุดา และพี่น้องๆที่สมาคมคนตาบอดแห่งประเทศไทย ทุกท่านที่ให้ความร่วมมือและช่วยเหลือทุกอย่างเป็นอย่างดี ซึ่งผู้วิจัยมีความซาบซึ้งเป็นอย่างมาก

ขอบคุณ ปะป๊า มะม๊า และญาติๆทุกคนที่เข้าใจและคอยให้กำลังใจผู้วิจัยตลอดมา เพื่อนๆที่คอยให้คำปรึกษา ช่วยเหลือ และกดดันผู้วิจัยจนวิทยานิพนธ์เล่มนี้สำเร็จลงได้ ได้แก่ พี่ต๋อ เบิร์ด ก้อย เก๋ อู๋ ใจ

ความสำเร็จของวิทยานิพนธ์ครั้งนี้ยังมีบุคคลอื่นที่อยู่เบื้องหลังอีกมากที่มีส่วนในการให้ความช่วยเหลือ ให้กำลังใจ ผู้วิจัยขอขอบพระคุณทุกๆคนที่ไม่อาจกล่าวถึงได้หมดด้วยความรู้สึกขอบคุณอย่างแท้จริง

สุดท้ายหากวิทยานิพนธ์เล่มนี้ได้ก่อให้เกิดประโยชน์และคุณค่าต่อผู้ที่สนใจ ผู้วิจัยขออุทิศความดีทั้งหมดนี้แด่บุพการี ครู อาจารย์ และผู้มีพระคุณต่อวิทยานิพนธ์เล่มนี้

ศราวุธ จาคูพรพิทักษ์